

ทฤษฎีใหม่หัวใจเศรษฐกิจพอเพียง

ทฤษฎีใหม่เป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเกี่ยวกับ
“การจัดพื้นที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยและมีชีวิตที่ยั่งยืน โดยมีกรรมสิทธิ์เป็นส่วนใหญ่
โคกแก้ม ปันหน้า ปันที่ดินเพื่อเป็นต้นปลูกข้าว ปันดินเพื่อปลูกพืชไร่นาพันธุ์ และที่ดิน
สำหรับอยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์”

โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ การเลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อย

กรมปศุสัตว์

การเลี้ยงไก่แบบปล่อย (Free-range system)

หมายถึง ระบบการจัดการเลี้ยงไก่ที่ปล่อยให้ไก่ได้ออกมาภายนอกคอกหรือโรงเรือนได้อย่างอิสระ โดยเป็นพื้นที่ที่มีหญ้าปกคลุม 5 ตารางเมตร/ไก่ 1 ตัว ส่วนพื้นที่ในโรงเรือน 1 ตารางเมตร/ไก่ 4 ตัว ทำให้ไก่ได้แสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติ เช่น การคลุกฝุ่น การไถ่ขน การจิกกินพืช ผัก แมลง ทำให้ไก่มีความสุข อารมณ์ดี จึงเรียกว่า “Happy Chicken”

พันธุ์ไก่

ใช้พันธุ์ไก่ไข่ที่ทนทานต่อสภาพแวดล้อม กินอาหารในท้องถิ่นได้ดี และไม่ตดปาก พันธุ์ไก่ไข่ที่นิยมเลี้ยง มีดังนี้

1. ไก่โรดไทย (Rhode Thai) เป็นไก่พันธุ์แท้กึ่งเนื้อกึ่งไข่

ลักษณะประจำพันธุ์ ขนลำตัวสีน้ำตาลอ่อนถึงน้ำตาล เปลือกไข่สีน้ำตาล ใช้ประโยชน์ได้ทั้งการเลี้ยงเพื่อเนื้อและไข่ อายุเมื่อให้ไข่ฟองแรก 168 วัน น้ำหนักเมื่อให้ไข่ฟองแรก 2,045 กรัม อัตราการให้ไข่ 94 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตไข่ 240 ฟอง/ตัว/ปี น้ำหนักไข่เฉลี่ย 55 กรัม/ฟอง น้ำหนักโตเต็มที่ 2,358 กรัม

2. ไก่ไข่ไทยกรมปศุสัตว์ ลักษณะประจำพันธุ์ ขนลำตัวสีน้ำตาลอ่อนถึงสีน้ำตาลเข้ม ขนปีกสีน้ำตาล

สร้อยคอสีน้ำตาลเข้ม ปลายหางมีสีดำ หอนจกรใหญ่ สีแดงสด เหนียงสีแดงใหญ่ ตุ่มหูแดงมีสีขาวเรื่อๆ ปนเล็กน้อย แข้งสีเหลือง ผิวหนังสีเหลือง เปลือกไข่สีน้ำตาลอ่อน อายุเมื่อให้ไข่ฟองแรก 169 วัน น้ำหนักตัวเมื่อให้ไข่ฟองแรก 1,717 กรัม อัตราการให้ไข่ 86-90 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตไข่ 290 ฟอง/ตัว/ปี น้ำหนักไข่เฉลี่ย 59 กรัม/ฟอง

3. ไก่ไข่เล็กฮอร์นขาวหงอนจักร

เป็นไก่พันธุ์แท้ ลักษณะประจำพันธุ์ มีขนาดเล็ก ขนสีขาว ให้ไข่เร็ว ให้ไข่ตกไข่เปลือกสีขาว มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนอาหารค่อนข้างสูง เพราะมีขนาดเล็ก ทนร้อนได้ดี เริ่มให้ไข่เมื่ออายุ 4 เดือนครึ่ง - 5 เดือน ให้ไข่ปีละประมาณ 300 ฟอง น้ำหนักโตเต็มที่ เพศผู้ 2.2-2.9 กก. เพศเมีย 1.8-2.2 กก.

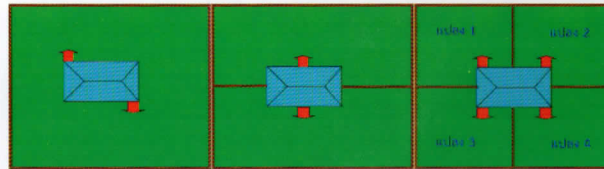

โรงเรือนเลี้ยงไก่

โรงเรือนที่ติดตั้งกันแดด กันฝนได้ดี มีรังไข่ 1 รังต่อแม่ไก่ 4 ตัว มีไบโตะหรือรังไข่เพื่อป้องกันไร คอนนอนสูงจากพื้น 0.5 เมตร เพียงพอต่อไก่ทุกตัว มีน้ำสะอาดให้ไก่กินได้ตลอดเวลา มีที่ให้อาหาร มีม่านกันลม ฝน บริเวณคอนนอนและรังไข่ พื้นคอนกรีต วัสดุรองพื้น เช่น แกลบ หิน 3-5 นิ้ว ไม่ชื้นแฉะ

การจัดการลานปล่อย

หากเลี้ยงไก่พ่อแม่พันธุ์ จำนวน 100 ตัว ใช้โรงเรือนขนาด 50 ตารางเมตร ใช้พื้นที่ปล่อยอิสระ 500 ตารางเมตร โดยแบ่งเป็นแปลงย่อยได้หลายแบบ ดังนี้

แบบ 1

แบบ 2

แบบ 3

การเปิดประตูโรงเรือน ให้เปิดประตูโรงเรือนเพียงประตูเดียว ในแต่ละวันตามรอบการหมุนเวียนแปลงหญ้า

แบบ 1 ไม่แบ่งแปลงย่อย ให้ไก่ออกสู่แปลงหญ้าได้อย่างอิสระ ในช่วงกลางวัน โดยเปิดประตูสลับด้านให้ไก่ออก

แบบ 2 แบ่งเป็นแปลงย่อย 2 แปลง ขนาดเท่าๆ กัน ปล่อยให้ไก่เข้ากินหญ้าแปลงย่อยละ 30 วัน

แบบ 3 แบบแบ่งเป็นแปลงย่อย 4 แปลง ขนาดแปลงย่อยเท่าๆ กัน ปล่อยให้ไก่เข้ากินหญ้าแปลงย่อยละ 10 วัน

การเลี้ยงลูกไก่ อายุ 0-6 สัปดาห์

การเตรียมรับลูกไก่ : เปิดเครื่องกรอไว้อย่างน้อย 2 ชั่วโมง อุณหภูมิ 32-35 องศาเซลเซียส ละลายวิตามินในน้ำดื่มเตรียมไว้ให้เรียบร้อย

พื้นที่การกก : ลูกไก่ 100 ตัว/พื้นที่ 1 ตารางเมตร มีแผ่นการ์ดล้อมรอบให้ลูกไก่อยู่ในรัศมีความร้อน

ความชื้น : ควรจัดการภายในโรงเรือนกกให้แห้ง สะอาด ไม่เปียกชื้น

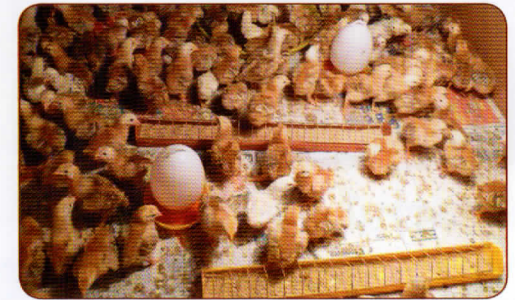
การระบายอากาศ : เปิดผ้าม่านเมื่อรู้สึกอบอ้าว มีจุดประสงค์เพื่อระบายความชื้น และอากาศเสียออกจากพื้นที่กก ส่วนอากาศดีจากภายนอกจะไหลเข้ามาแทนที่

การให้น้ำ : ลูกไก่ควรได้รับน้ำทันทีที่ปล่อยลงพื้นที่กก หลังจากลูกไก่ได้กินน้ำอย่างทั่วถึงแล้วจึงเริ่มให้อาหาร

การให้อาหาร : ให้อาหารที่มีโปรตีนสูง 19 เปอร์เซ็นต์กินแบบเต็มที โดยให้ครั้งละน้อย แต่บ่อยครั้ง ทำให้ลูกไก่ได้กินอาหารใหม่ และกระตุ้นการกินอาหารได้มากขึ้น

การให้แสงสว่าง : อายุ 0-4 สัปดาห์ ให้แสงสว่าง 23 ชั่วโมง

การสูดซังน้ำหนก : เพื่อคำนวณหาปริมาณเฉลี่ยแล้วนำมาเปรียบเทียบกับน้ำหนกมาตรฐาน ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรื่องอาหารต่อไป

การเลี้ยงไก่รุ่นถึงสาว อายุ 6 - 16 สัปดาห์

การให้อาหาร : ให้อาหารที่มีโปรตีน 16 เปอร์เซ็นต์ควบคุมอาหารให้ไก่ได้กินประมาณ 85% เพราะไม่เช่นนั้นไก่จะเป็นสาวให้ไข่เร็วเกินไปกว่าอายุที่ควร วิธีการให้อาหารไก่กินตั้งแต่เช้าจนถึงเวลา 15.30 นาฬิกา ให้แฉวนถึงอาหารขึ้น และปลดถึงอาหารลงในเช้าวันรุ่งขึ้น ปฏิบัติแบบนี้ทุกวัน

การเลี้ยงไก่ระยะให้ไข่ อายุ 17 สัปดาห์ – ปลด

การให้อาหาร : เมื่อไก่ให้ไข่ฟองแรกให้เปลี่ยนอาหารสำหรับไก่ไข่ที่มีโปรตีน 16% จำกัดให้กินประมาณ 120 กรัม/ตัว/วัน

หากให้อาหารเต็มที่แล้วเปอร์เซ็นต์ไข่ยังต่ำ ให้คัดไก่ที่หยุดให้ไข่ออกจากฝูง ซึ่งมีลักษณะหงอนเหี่ยวเล็กลง สีของหงอนไม่สดใส และเพื่อความมั่นใจให้จับไก่วัดกระดูกเชิงกราน แม่ไก่ที่ให้ไข่กระดูกเชิงกรานจะกว้างมากกว่า 2 นิ้วมือ ส่วนไก่หยุดไข่กระดูกเชิงกรานแคบชิดกันมีความกว้างประมาณ 1 นิ้วมือ

การให้แสงสว่างในไก่สาว – ไก่ไข่

อายุไก่	ความยาวแสง
5-18 สัปดาห์	แสงธรรมชาติ
19 สัปดาห์	13 ชั่วโมง
20 สัปดาห์	14 ชั่วโมง
21 สัปดาห์	15 ชั่วโมง
22 สัปดาห์ – ปลดระวาง	16 ชั่วโมง

เมื่อสิ้นแสงดวงอาทิตย์ ควรเพิ่มแสงให้แม่ไก่

โปรแกรมการทำการวัคซีนป้องกันโรคในไก่ไข่

วัคซีน	อายุ (วัน)	ระยะคุ้มโรค	วิธีใช้
มาเร็ก	1	ตลอดชีพ	ฉีดใต้ผิวหนังคอ
นิวคาสเซิล + หลอดลมอักเสบ	3	ทำซ้ำ 21 วัน	หยอดจมูก
กัมโบโร	10	ตลอดชีพ	หยอดปาก
นิวคาสเซิล + หลอดลมอักเสบ	21	3 เดือน	หยอดจมูก
ฟีตาซ	35	1 ปี	แทงปีก
อหิวาต์ไก่	75	3 เดือน	ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ

หลังจากนี้ทำวัคซีนนิวคาสเซิล + หลอดลมอักเสบ อหิวาต์ ถ่ายพยาธิภายใน และภายนอก ทุก 3 เดือน

การฉีดกล้ามเนื้อ

การแทงปีก

การหยอดจมูก

ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการเลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อย และวิธีแก้ไข

ปัญหา	วิธีการแก้ไข
ไก่สาวไข่นอกรังไข่	มีรังไข่ 4 แม่/ช่อง เก็บไข่บ่อยๆ ใช้ลูกปิงปอง/ลูกกอล์ฟวางในรังไข่ ก่อนไก่ให้ไข่ 2 สัปดาห์
ไก่จิกไข่กิน	เก็บไข่บ่อยๆ โดยเฉพาะช่วง 7.00-12.00 น. เสริมหญ้าสดให้ไก่กิน มีน้ำสะอาดกินเพียงพอ
ไข่ลดช่วงอากาศร้อน	ให้ไก่กินอาหารมากขึ้น โดยเปิดไฟกลางคืน ให้อาหารบ่อยๆ หรือให้อาหารเปียก ลดความร้อนภายในโรงเรือน

สอบถามรายละเอียดได้ที่

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กรมปศุสัตว์

Ins. 0 2653 4444 ต่อ 3371 Insaars 0 2653 4930

E-mail : drasa2@dld.go.th

www.royal.dld.go.th